

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय,
मुंबई येथे राज्यस्तरीय पंचायत (अनुसूचित
क्षेत्राचा विस्तार) अधिनियम १९९६ (पेसा) कक्ष
स्थापन करण्यासाठी निधी मंजूर करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्र : आवि-२०१७/ प्र.क्र.३५/का.८,
हुतात्मा राजगुरु चौ, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : ३१ मार्च, २०१७

- वाचा :-** १. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक : आरएजे १०२२/मुंमस/प्र.क्र.१७/
२०११/२० अ/ दिनांक ३१.१.२०१२.
२. शासन निर्णय ,आदिवासी विकास विभाग, क्र.व्हीआयपी-२०१२/प्र.क्र.३७/का-१६,
दि.५ मार्च,२०१३.
३. शासन निर्णय ,आदिवासी विकास विभाग, क्र.राज्यपा-२०१५/प्र.क्र.१२०/का-१६,
दि.१८ डिसेंबर,२०१५
४. मा. राज्यपाल कार्यालय यांचे पत्र क्र.RB/FB/e-१३०१६(क)(२०१६)/PSMC
७th meeting/Minutes दि. १७ फेब्रुवारी,२०१७, दि.१४ मार्च,२०१७.
५. श्री. विकास कुलकर्णी, उ. स., राजभवन, मुंबई यांचे पत्र.
६. ग्रा. वि. वि., नस्ती क्र. पेसा-२०१६ / प्र. २३ /पंरा.-२ नुसार प्राप्त सुधारित प्रस्ताव.

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाच्या आदिवासी विकास मंत्रालयाने दिलेल्या सुचनेस अनुसरून सामान्य प्रशासन विभागाच्या दिनांक ३१.१.२०१२ च्या शासन निर्णयान्वये मा.राज्यपाल यांच्या कार्यालयात “आदिवासी कक्ष” स्थापन करण्यात आला आहे. सदर आदिवासी कक्षामार्फत करावयाची कार्यवाही तसेच या कक्षामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या पथदर्शी प्रकल्पाबाबत मार्गदर्शक तत्वे आदिवासी विकास विभागाच्या दिनांक ५.३.२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये नमूद करण्यात आलेले असून मा.प्रधान सचिव (आ.वि.) यांच्या अध्यक्षतेखाली पथदर्शी प्रकल्प मंजूरी व सनियंत्रण समिती गठित केलेली आहे.

संदर्भ क्र. ३ अन्वये, ग्राम विकास व जलसंधारण विभागात राज्यस्तरीय पेसा कक्ष स्थापन करण्यासाठी रु. ६.२४ लक्ष इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे. त्याच अनुषंगाने ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाने सदर पेसा कक्षाच्या रु. २३,१२,०००/- (अक्षरी रु. तेवीस लाख बारा हजार फक्त) प्रस्तावास पथदर्शी प्रकल्प मंजूरी व सनियंत्रण समितीच्या दि.१७.२.२०१७ रोजी पार पडलेल्या ७ व्या बैठकीत तत्वतः मान्यता देण्यात आली आहे.

संदर्भाधिन क्रमांक ४ नुसार, पथदर्शी प्रकल्प मंजूरी व सनियंत्रण समितीने मान्यता दिल्याप्रमाणे ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाच्या मंत्रालयीन स्तरावर राज्यस्तरीय पेसा (PESA) कक्ष स्थापन करण्यासाठी आदिवासी उपयोजनेतून रु. २३,१२,०००/- (अक्षरी रु. तेवीस लाख बारा हजार फक्त) इतका निधी उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई येथे राज्यस्तरीय पेसा कक्ष स्थापन करण्यासाठी तसेच त्याकरीता संचालक, राज्य (पेसा), राज्य समन्वयक (पेसा), सहाय्यक पेसा समन्वयक व कार्यालयीन सहाय्यक/डाटा एंट्री ऑपरेटर ही पदे प्रस्तावित केली असून ही पदे प्रतिनियुक्ती पद्धतीने / कंत्राटी पद्धतीने नेमणूक करण्यासाठी आदिवासी उपयोजनेतर्गत निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी सादर केलेल्या प्रस्तावासाठी रु. २३,१२,०००/- (अक्षरी रु. तेवीस लाख बारा हजार फक्त) एवढी रक्कम उपलब्ध करून देण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

२. राज्य स्तरावरील पेसा कक्ष खालीलप्रमाणे कामकाज पार पाडेल :-

- ग्रामसभेकडून निर्माण करण्यात येणाऱ्या नवीन पेसा गाव निर्मितीचा आढावा घेणे व महसूल विभागाची पेसा गांव अधिसूचित करणे बदल समन्वय साधणे.
- प्राप्त गौण वनोपज विक्री आणि विल्हेवाटीचा आढावा घेणे,
- सर्व पेसा गावामध्ये ग्रामसभा कोषाची स्थापना करणे त्यासाठी तांत्रिक मदत आणि त्याचा पारदर्शक वापर करणे याबाबतचा आढावा घेणे,
- पेसा गावांतील आदिवासी उपयोजनेच्या ५ % अबंध निधीचे नियोजन, व्यवस्थापन व विनियोजन दाखले इ. सादर करणे.
- ग्रामसभेकडून करण्यात येणाऱ्या जमीन संसाधनाच्या व्यवस्थापनाचा आढावा घेणे,
- गावातील गरजेप्रमाणे सूक्ष्म नियोजन, सामाजिक लेखा परिक्षण व ग्रामसभा सक्षमीकरण करणे,

३. सदर कक्षाचे स्वरूप, व्याप्ती तसेच प्रतिनियुक्तीने / कंत्राटी पद्धतीने करावयाच्या नियुक्त्या यासंदर्भातील अटी व शर्ती या ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून स्वतंत्रपणे निश्चित करण्यात यावेत. पेसा ग्रामपंचायतींना उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या आदिवासी उपयोजनेच्या ५ % अबंध निधीचे व्यवस्थापन, खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र इ. बाबींचे समन्वय पेसा कक्षाने करणे आवश्यक राहील.

४. सदर कक्षाचा अपेक्षित खर्च :-

अ.क्र.	पद	पद भरण्यासाठी येणारा खर्च	शेरा
१	संचालक, राज्य(पेसा)	अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, वेतन श्रेणी १५६००-३९५०० (एकुण रु. ८०,०००/-)	प्रतिनियुक्ती पद्धतीने
२	राज्य समन्वयक (पेसा),	रु.५०,००० ते रु.६०,००० /-	कंत्राटी पद्धतीने
३	सहाय्यक पेसा समन्वयक	रु. १८,००० /- दरमहा	कंत्राटी पद्धतीने
४	कार्यालयीन सहाय्यक, डेटा एंट्री ऑपरेटर	रु.१८,०००/- दरमहा	कंत्राटी पद्धतीने भरण्यात येईल.
५	कार्यालयीन खर्च व संचालक (पेसा) यांच्या दौ-याचा अंदाजित खर्च	-	रु. २,००,००० /-

५. एकूण आर्थिक भार (कक्षाचा एकूण खर्च) :-

१	संचालक, राज्य (पेसा)	८०,००० x १ x १२	रु. ९,६०,००० /-
२	राज्य समन्वयक (पेसा),	६०,००० x १ x १२	रु. ७,२०,००० /-
३	सहाय्यक पेसा समन्वयक	१८,००० x १ x १२	रु. २,१६,००० /-
४	कार्यालयीन सहाय्यक, डेटा एंट्री ऑपरेटर	१८,००० x १ x १२	रु. २,१६,००० /-
५	कार्यालयीन खर्च व संचालक (पेसा) यांच्या दौ-याचा अंदाजित खर्च	रु. २,००,००० /-	रु. २,००,००० /-
एकूण			रु. २३,१२,००० /-

६. सदर कक्षाचे सनियंत्रण सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग यांचेकडून करण्यात येईल. सदर योजनेकरीता आदिवासी विकास विभागाकडून उपलब्ध करून देण्यात येणारा निधी सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात येईल. नियंत्रण अधिकारी/विभाग प्रमुख यांनी त्यांच्या अधिनस्त ठेवलेला निधी मान्यता दिलेल्या बाबींवर खर्च करावा.

७. या कक्षाच्या कामाचा आढावा घेण्यासाठी सचिव (ग्रा.वि.), सचिव (आ.वि.), मा. राज्यपाल कार्यालयातील उपसचिव यांची एक समिती असावी. या समितीची त्रैमासिक बैठक आयोजित करण्यात यावी. या समितीच्या स्थापनेचे आदेश स्वतंत्रपणे काढण्यात येईल.

८. पेसा कायद्याची क्षेत्रीय स्तरावर गतिमानपणे अंमलबजावणी करण्याकरीता राज्यस्तरीय पेसा कक्ष स्थापन करण्यासाठी होणारा खर्च मागणी क्र.टि-५, २२२५- अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-०२, अनुसूचित जमातीचे कल्याण-७९६, जनजाति क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाति क्षेत्र उपयोजनांतर्गत योजना राज्य योजनांतर्गत योजना (०१) (५३) आदिवासी कक्षामार्फत राज्यातील अनुसूचित क्षेत्रामध्ये पथदर्शी प्रकल्पाची अंमलबजावणी (२२२५-डी-३६९)-३१ सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षातील मंजूर तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या क्र. अर्थसं-२०१५ /प्र.क्र.८५/ अर्थ-३, दि. १७ एप्रिल, २०१५ च्या परिपत्रकातील अटींची पूर्तता होत असल्याचे प्रमाणित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१७०३३११४१४१०८४२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(ल. गो. ढोके)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई-३५
- २) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२
- ३) मा. मंत्री (आ.वि.) यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा.मंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा. राज्यमंत्री (आ.वि.) यांचे खाजगी सचिव
- ६) महालेखापाल लेखापरिक्षा (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ मुंबई
- ७) महालेखापाल लेखापरिक्षा (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ८) प्रधान सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) सचिव, (वने), महसूल व वन विभाग मंत्रालय, मुंबई
- १०) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक
- ११) जिल्हाधिकारी, नंदुरबार, धुळे, जळगांव, अहमदनगर, पुणे, नांदेड, गोंदिया, नागपूर, पालघर, नाशिक, यवतमाळ, गडचिरोली व चंद्रपूर.
- १२) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, नाशिक, अमरावती, यवतमाळ, गडचिरोली, चंद्रपूर, नंदुरबार, धुळे, जळगांव, अहमदनगर, नांदेड, पुणे, पालघर, ठाणे.
- १३) उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, नाशिक, अमरावती, यवतमाळ, गडचिरोली, चंद्रपूर, नंदुरबार, धुळे, जळगांव, अहमदनगर, नांदेड, पुणे, पालघर, ठाणे.
- १४) सर्व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास
- १५) सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
- १६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, मुंबई
- १७) सर्व उप सचिव/अवर सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १८) कक्ष अधिकारी (का-६), अर्थसंकल्प शाखा, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
- १९) कक्ष अधिकारी, (का.१७), आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई
- २०) निवड नस्ती (कार्यासन-८)